

Stanisław Koziej

ROLA PRZECIWZASKOCZENIA I DZIAŁAŃ UPRZEDZAJĄCYCH W WARUNKACH PAŃSTWA FRONTOWEGO

1. Warunki bezpieczeństwa Polski jako państwa frontowego

Konfrontacja Rosji z Zachodem

- **Polityczno-strategiczna konfrontacja Rosji z Zachodem **jako II zimna wojna:****
 - **zapowiadana – od 2007 roku (wystąpienie Putina konferencji w Monachium)**
 - **rozpoczęta praktycznie w 2014 roku (pierwsza agresja na Ukrainę i aneksja Krymu)**
 - **eskalowana od 2022 r. (druga agresja na Ukrainę)**
- **Polska jako państwo frontowe, w tym jako:**
 - **sąsiad „wojny gorącej” mierzący się z jej skutkami,**
 - **uczestnik defensywnej proxy war,**
 - **przedmiot presji i agresji hybrydowej,**
 - **potencjalna strefa pierwszych operacji wojennych w razie agresji zbrojnej.**

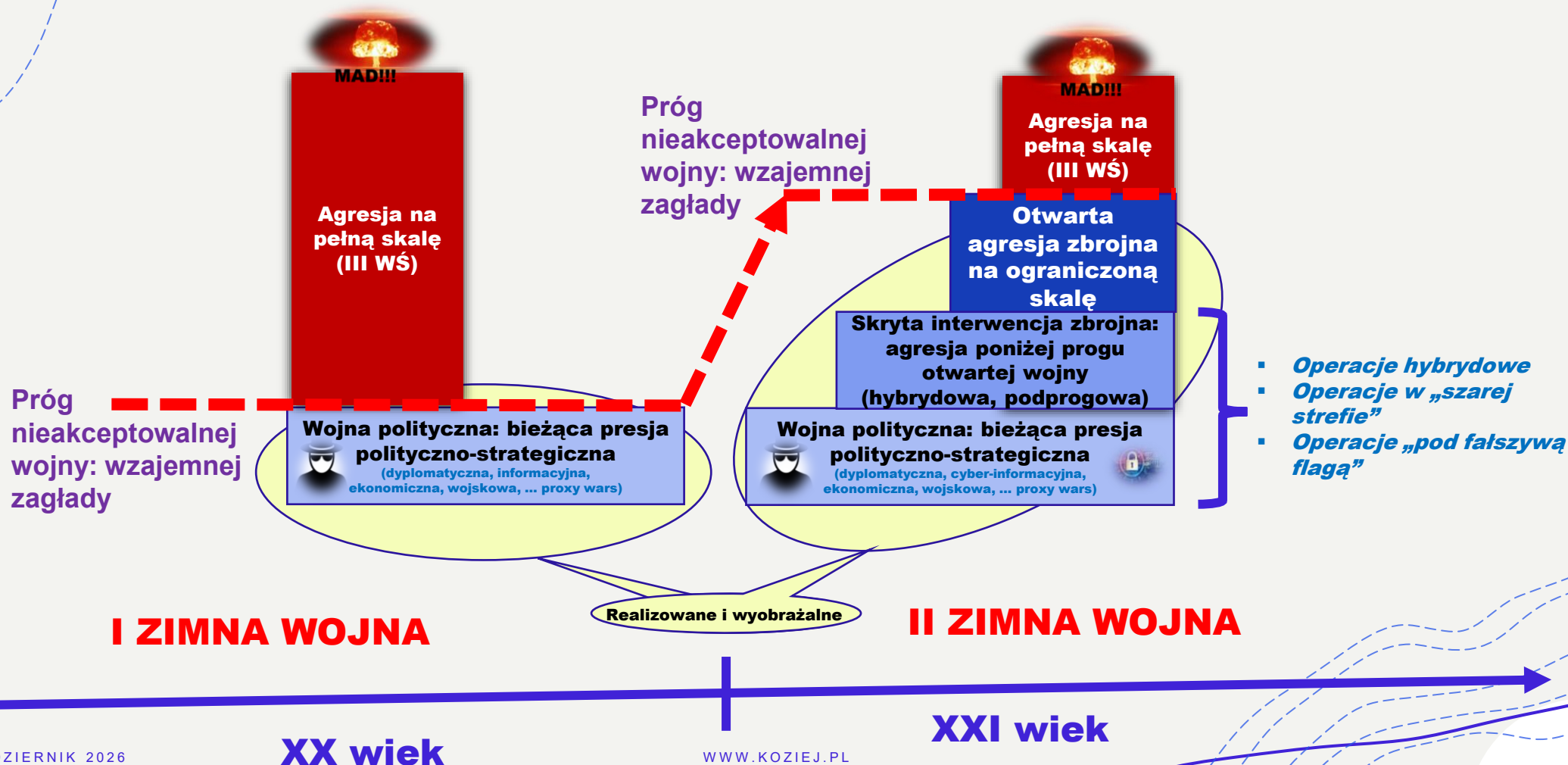
Istota zimnej wojny

Zimna wojna jako praktyczne zjawisko w stosunkach międzynarodowych, w tym stosunkach bezpieczeństwa i jednocześnie jako kategoria teorii tychże stosunków, pojawiła się w erze nuklearnej, a jej istotą jest konfrontacja polityczna między dwoma stronami, które w razie bezpośredniej wojny „gorącej” mogłyby z gwarantowaną pewnością wzajemnie się zniszczyć i dlatego w tej konfrontacji nie przekraczają jej progu.

Hybrydowość jako cecha II zimnej wojny

Działania (operacje) hybrydowe to skryte, zakamuflowane użycie wszelkich, różnorodnych środków przemocy (militarnych i niemilitarnych, tradycyjnych i niekonwencjonalnych) przeciwko drugiej stronie w taki sposób, aby nie przekroczyć progu otwartej, jawnej agresji zbrojnej. Dlatego często też nazywane są działaniami podprogowymi lub działaniami w szarej strefie (między pokojem a wojną). Przykładem najnowszym były tzw. „zielone ludziki” wykorzystywane przez Rosję w opanowaniu Krymu lub są teraz u nas, w Polsce, „szare ludziki”, czyli miejscowi kryminaliści wynajmowani do przeprowadzania aktów szpiegostwa, sabotażu i dywersji.

Porównanie I i II zimnej wojny

Scenariusze rosyjskich zagrożeń

- Przyszłe zagrożenia Europy **zależą głównie od wyników wojny Ukrainie**. Scenariusze:
 - **Zwycięstwo Rosji** i gwałtowne narastanie zagrożeń militarnych (**czarny** scenariusz):
 - Rosja od Bałtyku do Karpat, plus część potencjału Ukrainy, Przesmyk Suwalski, doktryna **deeskalacji nuklearnej** TBJ
 - **Powstrzymanie Rosji** i względne zwycięstwo Ukrainy, w tym **Ukraina w NATO** – mniejsze prawdopodobieństwo i **oddalenie się w czasie** rosyjskich zagrożeń dla państw NATO (**różowy** scenariusz)
 - **Permanentna wojna** z falującymi nasileniami i ciągła **presja hybrydowa** oraz **ryzyko eskalacji** (**szary** scenariusz)

Poziomy zagrożenie bezpieczeństwa Polski

- I poziom: bieżąca **presja polityczno-strategiczna** (wojna polityczna w ramach II zimnej wojny Zachodu z Rosją) – **trwa co najmniej od 2014 roku**
- II poziom: **agresja hybrydowa (podprogowa, w szarej strefie, skryta, zakamuflowana interwencja zbrojna i niezbrojna)** – **trwa od 2022 roku i nasila się**
- III poziom: **ograniczona agresja zbrojna** (pod parasolem szantażu taktyczną bronią atomową, najbardziej zagrożony region: pomost Białoruś – Królewiec, obszar Przesmyku Suwalskiego) – **prawdopodobna w razie zwycięstwa Rosji w Ukrainie**
- IV poziom: **wojna na pełną skalę (totalna)** między Rosją a NATO – **mało prawdopodobna**

2. Obrona państwa frontowego

Doktryna polityczno-obronna

- **Deklaracja polityczna NATO i Polski: bronimy każdego cala/centymetra terytorium!**
- **Zamiar strategiczny odparcia agresji (teoria zwycięstwa) Grynkiewicza:***
 - **Obrona: zablokować, obezwładnić, rozbić siły dokonujące agresji (bez dążenia do zadania strategicznej klęski nuklearnemu agresorowi)**
- **Potrzebne głównie:**
 - **nie dać się zaskoczyć,**
 - **być odpornym w obronie,**
 - **uderzać w siły agresora we wszystkich domenach wyprzedzająco i na całą głębokość**

**BTW: dotyczy tylko obrony konwencjonalnej NATO. Brak – z jednej strony - odstraszania nuklearnego na poziomie TBJ i – z drugiej strony - obrony p/hybrydowej. Ale to oczywiście inne tematy*

Przeciwwzaskoczenie

▪ **Operacje przeciwwzaskoczeniowe**

- **Strategiczna, ciągła, systemowa, permanentna kampania p/zaskoczeniowa** (operacje wywiadowcze, monitoring, OSINT, aktywne dezorganizowanie przeciwnika przez operacje kognitywne...)
- **Czułość p/zaskoczeniowa** w operacjach p/hybrydowych, w pierwszej operacji wojennej (element strategicznej kampanii p/zaskoczeniowej) i w kolejnych operacjach wojennych

▪ **Budowanie/rozwój zdolności p/zaskoczeniowych**

- **Rozwój „kultury p/zaskoczeniowej” w systemach kierowania i dowodzenia** (kadry, procedury/doktryny, środki, szkolenie...)
- **Współpraca sojusznicza: synergia**
- **Struktury wywiadu i kontrwywiadu, inwestycje w rozpoznanie satelitarne, sztuczną inteligencję... Budżet**
- **Przeciwwzaskoczeniowa odporność społeczeństwa**

Obrona uprzedzająca

- **Działania uprzedzające – dozwolone w prawie międzynarodowym, a działania prewencyjne – zabronione (preemptive – preventive)**
- **Potrzebna doktryna sojusznicza, Polska promotorem!**
- **Sygnalizowanie jej jako element odstraszenia**
- **Uprzedzanie strategiczne (na początku wojny) – ryzyko polityczne; a uprzedzanie operacyjne i taktyczne (w toku działań wojennych) jedno z wymagań skutecznej walki**
- **Warunki skutecznej obrony uprzedzającej:**
 - **skuteczność działań przeciwzaskoczeniowych**
 - **precyzyjne uderzenia dalekiego zasięgu**
 - **wywalczenie przewagi w powietrzu, w tym dronowej**
 - **wywalczenie przewagi w infosferze, cyberoperacje, wykorzystanie AI**

SYNTEZA PRIORYTETÓW I DYLEMATÓW POLSKIEJ STRATEGII OPERACYJNEJ

- **Pilnie przyjąć doktrynę i zbudować system obrony przeciwhybrydowej**
- **Nie dać się zaskoczyć agresją: strategicznie [wojną], operacyjnie [metodą agresji], taktycznie [czasem, miejscem...]**
- **Reagować wyprzedzająco i dążyć do jak najszybszego wciągnięcia sojuszu w reagowanie obronne**
- **Być gotowym do samodzielnej obrony w sytuacji trudnokonsensusowej: wtedy jak najdłużej nie dać się rozbić militarnie, by zyskać czas na reakcję sojuszniczą**

...jak Katon Starszy kończący
wszystkie swoje wystąpienia w
Senacie rzymskim: „A ponadto
uważam, że Kartagina musi być
zburzona!”

ZAMIAST ZAKOŃCZENIA:

a ponadto sądzę, że czas na... **SZTUKĘ
BEZPIECZEŃSTWA**

BEZPIECZEŃSTWO

międzynarodowe i narodowe (w tym obronność)

Sztuka bezpieczeństwa:

polityka i strategia bezpieczeństwa (w tym obronności),
zintegrowane (wielodomenowe, transsektorowe,
ponadresortowe) **operacje** bezpieczeństwa,
taktyka służb bezpieczeństwa

WOJSKOWOŚĆ

Sztuka wojenna:

strategia wojskowa,
sztuka operacyjna,
taktyka

